

Голові Разової спеціалізованої
вченої ради PhD 8083
Запорізького національного
університету,
доктору юридичних наук,
професору Колпакову В.К.

ВІДГУК

**офіційного опонента - доктора юридичних наук, професора
Легези Євгена Олександровича на дисертацію Франковської Світлани
Андріївни на тему «Фінансовий моніторинг політично значущих осіб як
інструмент протидії корупції: правовий аспект», подану на здобуття
наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право,
за спеціальністю 081 Право**

Ступінь актуальності обраної теми. Одним із пріоритетних завдань для формування передумов для набуття Україною членства у ЄС є виконання «домашнього завдання» стосовно забезпечення функціонування «антилегалізаційного» інструментарію, в т.ч. й зорієнтованого на окремі групи осіб, наділених значним обсягом публічно-владних повноважень, серед яких і політично значущі особи. Наявність розгалуженої системи «антилегалізаційних» інструментів сама по собі не обумовлює ефективності їх застосування, з огляду на те, що кожен із інструментів є унікальним і важливо унормувати засади використання їх ресурсу, з огляду на унікальність ресурсу кожного інструменту у поєднанні із орієнтацією їх на особливу групу осіб, якими є політично значущі особи. Роль і значення останніх у суспільному житті, у реалізації внутрішньої і зовнішньої політики держави переоцінити досить важко, навіть після втрати ними відповідного «зв'язку» із публічно-владними повноваженнями «екси», саме тому в наявності мають бути «запобіжники», які унеможливлювали б на нормативному рівні використання ними свого особливого правового статусу як під час реалізації наданих публічно-владних повноважень, так і після їх втрати. При цьому, як свідчить аналіз вітчизняного та зарубіжного досвіду протидії «корупції за участю осіб із «високим корупційним ризиком»,

унормовані «запобіжники» мають поширюватися не тільки безпосередньо на відповідних осіб, але й осіб, «пов'язаних із ними» (членів сім'ї, ділових партнерів тощо), усуваючи тим самим так званий «опосередкований» вплив політично значущих осіб на суспільні процеси як у межах держави, так і поза ними. Актуальність комплексного дослідження проблематики використання ресурсу фінансового моніторингу як дієвого інструменту протидії корупції у відносинах за участю політично значених осіб зумовлена пріоритезацією відповідного напрямку вітчизняної нормотворчості на найближчу перспективу, із приведенням у відповідність національного нормативно-правового акту до змісту європейських та міжнародно-правових аналогів, потребою ґрунтованого з'ясування унікальності ресурсу фінансового моніторингу саме стосовно політично значущих осіб й пошуку шляхів вдосконалення використання його саме з огляду на новітні пріоритети державотворення та правотворення в Україні. Реалізація відповідних завдань тематичної законотворчої діяльності вимагає активізації галузевих наукових досліджень, із формулюванням наукових положень, які б слугували фундаментом для розробки змін та доповнень до «антилегалізаційного» акту у частині засад фінансового моніторингу політично значущих осіб. Відсутність комплексних наукових тематичних досліджень обумовлює наявність відповідної прогалини у вітчизняній правовій науці й пріоритезацію відповідного напрямку серед стратегічних векторів фундаментальних та прикладних досліджень правової науки, визначених і схвалених НАПрН України, на виконання яких зосереджені зусилля всіх наукових правничих шкіл України. У цьому аспекті запропонована Франковською С.А. дисертаційна робота цілком може бути розглянута як така, що є своєчасною за підготовкою, актуальною за своєю темою та релевантною пріоритетним запитам правової науки та вітчизняної законотворчості.

З огляду на вищенаведене, вибір теми дисертаційного дослідження заслуговує на схвалення, тематика є актуальною та потребує комплексного

наукового аналізу, а здобутки наукового пошуку мають вагому наукову та практичну значимість. Особливо вагомими результатами наукового пошуку дисертантки видаються, але не виключно: 1) аналіз дефінітивного ряду сфери застосування фінансового моніторингу політично значущих осіб як інструменту протидії корупції, із формулюванням цілого ряду авторських тематичних дефініцій; 2) комплексна характеристика генези та сучасного стану законодавства про фінансовий моніторинг політично значущих осіб як інструмент протидії корупції, із кількарівневою його особливістю та визначенням перспективних напрямків вдосконалення його положень; 3) аналіз механізму фінансового моніторингу політично значущих осіб як інструменту протидії корупції, із з'ясуванням специфіки та особливостей його складових – принципів, системи суб'єктів та процедурного інструменту; 4) дослідження зарубіжних практик й обґрунтування можливих варіантів їх ймовірного запозичення для України; 5) пропозиція формулювати основні напрямки вдосконалення у поділі на науковий, нормотворчий та освітній «блоки», із орієнтацією на ефективне вирішення порушених у роботі питань та наявної проблематики. В аспекті вітчизняної законопроектної та законотворчої діяльності запропонована робота представляє інтерес, з огляду на пріоритезацію пошуку інструментів протидії корупції у відносинах за участю політично значущих осіб, «антилегалізаційних» інструментів й наближення вітчизняного законодавства за змістом до європейських та міжнародних аналогів. Урахування результатів досліджень Франковської С.А. певною мірою сприятиме вирішенню пріоритетних завдань вітчизняної законотворчості в аспекті виконання «домашнього завдання» України як передумови для набуття нею членства у ЄС, інтеграції у глобальний «антилегалізаційний» простір.

Все це підтверджує актуальність, своєчасність, наукову та практичну цінність запропонованої Франковською С.А. роботи, можливість і доцільність використання її результатів як при проведенні тематичних наукових досліджень, так і для урахування їх у процесі цільової

законотворчої діяльності.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача. Франковською С.А сформульовано положення, висновки та рекомендації, із дотриманням вимог щодо їх достовірності та обґрунтованості. В цілому дисертація та авторські наукові публікації за її темою характеризуються високим науковим рівнем і відповідністю вимогам до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право». Авторкою у дисертації представлено науково обґрунтоване теоретичне узагальнення значного обсягу наукового, законодавчого матеріалу й запропоновано нове вирішення наукового завдання, що знаходить прояв в обґрунтуванні унікальності правового ресурсу фінансового моніторингу політично значущих осіб як інструменту протидії корупції й формулюванні пропозицій щодо вдосконалення засад його використання в умовах сьогодення.

Заслуговує на схвалення коректний критичний підхід Франківської С.А. до опрацьованої джерельної бази. Авторкою здійснено ґрунтований аналіз досліджуваного матеріалу, аргументовано авторський підхід до формулювання висновків, рекомендацій, пропозицій за темою дисертаційної роботи. Зазначене свідчить на користь обізнаності її за темою дослідження як у контексті знання положень теоретичного матеріалу, в т.ч. й новітніх доктринальних галузевих напрацювань, так і основного актів законодавства (національного, зарубіжного, актів ЄС, актів міжнародного права), практики їх застосування, із розумінням основних проблемних питань та наявними експертними підходами щодо їх можливого вирішення.

Наукову обґрунтованість положень дисертаційного дослідження обумовлює й ретельно обрана дисертанткою методологічна основа наукового пошуку. У дослідженні ефективно використано систему різноманітних методів наукового пізнання, серед яких: логіко-семантичний, системно-структурний, системно-функціональний, історико-правовий, порівняльно-правовий, аналіз, синтез, індукція, дедукція, методи групування,

модельовання тощо. Вміле використання у поєднанні як загальнонаукових, так і спеціальних методів наукового пізнання дозволило дисертантці не тільки ґрунтовано проаналізувати ресурс фінансового моніторингу політично значущих осіб, усвідомити його унікальність, але й виявити проблемні питання у використанні відповідного інструменту протидії корупції та сформулювати пропозиції щодо їх вирішення (теоретичні та практичні аспекти), що свідчить про якісне та результативне оволодіння нею методологією наукової діяльності.

Варто відзначити відображення повною мірою результатів і ключових положень дослідження у 9 наукових публікаціях, з яких три статті у наукових виданнях, включених Міністерством освіти і науки України до переліку наукових фахових видань у галузі юридичних наук категорії «Б», та шість тез у збірках всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференцій.

Ознайомлення з науковими публікаціями Франковської С. А. дає підстави стверджувати, що нею виконані роботи на досить високому науковому рівні. У них продемонстровано належну теоретичну підготовку авторки, всебічність розуміння нею проблем, що досліджуються, вміння виокремлення проблемних питань доктринального дослідження (із коректною науковою дискусією), унормування, правозастосування, формування авторського підходу щодо їх вирішення, із демонстрацією оригінальності авторського мислення, здатністю до самостійної наукової роботи, модельовання варіантів вирішення проблемних питань.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях. Результати дослідження Франковської С.А. характеризуються високим рівнем наукової новизни, адже дисертанткою сформульовано достатню кількість узагальнень, висновків, пропозицій, зокрема й законодавчих, авторських норм-дефініцій, що вкрай значимо для правової науки й відповідає призначенню відповідного виду наукових робіт.

Ключовий аспект наукової новизни представленої для захисту роботи полягає у розробці комплексного галузевого підходу до вирішення питань у використанні унікального ресурсу фінансового моніторингу політично значущих осіб як інструменту протидії корупції, із визначенням стратегічних напрямків удосконалення засад його використання в умовах сьогодення. Окрім іншого, але не виключно, критеріям наукової новизни відповідають сформульовані Франковською С.А. положення та висновки щодо змісту категорій «фінансовий моніторинг політично значущих осіб»; «політичні діячі»; «принципи фінансового моніторингу політично значущих осіб»; «суб'єкти фінансового моніторингу політично значущих осіб»; «процедурні інструменти фінансового моніторингу політично значущих осіб» тощо. Поміж інших положень дисертації, достатньо цікавими з точки зору їх наукової новизни, варто відзначити також авторські пропозиції унікальних властивостей відповідного різновиду фінансового моніторингу, які формують його своєрідність та позиціонування у системі інструментів протидії корупції, щодо системного аналізу законодавства про фінансовий моніторинг політично значущих осіб, із виокремленням його кількарівневості та обґрунтуванням системного характеру; авторські положення щодо вдосконалення засад використання його ресурсу в сучасних умовах, із умовним виокремленням «базових» векторів («блоків») їх реалізації.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Дисертація Франковської С.А. є системним дослідженням недостатньо дослідженого у вітчизняній правовій науці наукового питання. В ній комплексно, з урахуванням новітніх досягнень правової науки, досліджено загально-теоретичні питання фінансового моніторингу політично значущих осіб як інструменту протидії корупції, елементи його механізму, основні напрямки удосконалення його використання, із формулюванням рекомендацій щодо проведення доктринальних галузевих досліджень, внесення змін та доповнень до актів чинного законодавства, формування

практики правозастосування, а також посилення адресної освітньої діяльності, в т.ч. й правопросвітньої.

Сформульовані у роботі висновки мають достатній рівень обґрунтування. У дисертації Франковської С.А. присутня достатня кількість положень та пропозицій, сформульованих уперше (с. 22 - 24 дисертації), які удосконаленого (с. 24 дисертації), побули подальшого розвитку (с. 25 дисертації).

Обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, також забезпечена використанням значного обсягу наукових праць, навчальної літератури, актів вітчизняного та зарубіжного законодавства, актів ЄС та актів міжнародного права, правової публіцистики.

Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачкою методології наукової діяльності.

Постановка завдань, визначення об'єкту, предмету та мети дослідження є чіткими та зрозумілими, відповідають установленим чинним законодавством вимогам. Завдання, сформульовані у роботі, виконані у повному обсязі, мету дослідження - досягнуто. Зазначене підтверджується сформульованими у дослідженні новими науковими положеннями, висновками, наведенням авторських понять, розумінням нею змісту, коректним тлумаченням дисертанткою положень вітчизняних та зарубіжних нормативно-правових джерел, актів ЄС та актів міжнародного права, практичних аспектів застосування фінансового моніторингу політично значущих осіб як інструменту протидії корупції, вмінням виокремити проблемні питання у реалізації ресурсу відповідного різновиду фінансового моніторингу, проаналізувати їх та запропонувати можливі варіанти їх вирішення.

Обрана дисертанткою методологія дослідження стала запорукою досягнення високого рівня виконання поставленого наукового завдання та представлена комплексом загальнонаукових і спеціальних методів наукового

пізнання (с. 21 – 22 дисертації), компетентності щодо застосування яких дисертанткою продемонстровано по тексту роботи, при формулюванні висновків, авторських обґрунтувань, науковій дискусії, наведенні пропозицій та рекомендацій. Це дозволяє зробити висновок про те, що Франковська С.А. оволоділа необхідними для рівня доктора філософії компетенціями.

Теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Дисертаційна роботи Франковської С.А. є одним із перших системних досліджень, яке у комплексі, із урахуванням новітніх досягнень правової науки, результатів нормотворчої діяльності, аналізу позитивних зарубіжних практик, присвячене фінансовому моніторингу політично значущих осіб як інструменту протидії корупції, із обґрунтуванням унікальності його ресурсу та формулюванням пропозицій щодо вдосконалення його використання, із акцентом на запити суспільства, безпекові загрози, реалії часу та потреби пошуку ефективного «антилегалізаційного» інструментарію.

Сформульовані та аргументовані у дисертації теоретичні положення, висновки, пропозиції та рекомендації вже впроваджено (що підтверджується відповідними документами) й надалі можуть використовуватися в науково-дослідній сфері, освітньому процесі, практичній діяльності.

Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому. Дисертація Франковської С.А. має чітку структуру, включає вступ, три розділи, що об'єднують вісім підрозділів, висновки, список використаних джерел та додатків. Завдяки чіткій структурі дисертації можливим стало отримання цілісного уявлення про правовий аспект фінансового моніторингу політично значущих осіб як унікального різновиду фінансового моніторингу та дієвого інструменту протидії корупції.

Анотація у стислій формі висвітлює основні тези дослідження, у ній наводиться перелік публікацій, в яких викладені основні результати рецензованої роботи. Анотація викладена українською та англійською мовами.

У *вступі* обґрунтовано актуальність теми дисертаційного дослідження,

охарактеризовано ступінь її наукової розробки, зв'язок роботи із науковими програмами, планами та темами, мету та задачі, об'єкт і предмет, методи дослідження, емпіричну та нормативно-правову основи, сформульовано наукову новизну та практичне значення одержаних результатів, наведено інформацію про апробацію результатів дисертації, кількість публікацій, а також, охарактеризовано структуру дисертації.

У розділі 1 *«Загально-правові засади фінансового моніторингу політично значущих осіб»* висвітлюються стан дослідження фінансового моніторингу політично значущих осіб у вітчизняній правовій науці, подається його характеристика як правової категорії, а також аналізується законодавство України про фінансовий моніторинг політично значущих осіб, із виокремленням його генези та аналізом особливостей. Такий підхід до дослідження загально-правових засад відповідного інструменту протидії корупції дозволив дисертантці виокремити основні тенденції його доктринального дослідження (с. 39 дисертації), серед яких: різновекторність, «опосередкованість», «етапність», виокремити ознаки фінансового моніторингу політично значущих осіб (с. 55 дисертації), які у сукупності й формують унікальність відповідного різновиду фінансового моніторингу, запропонувати авторське його визначення (с. 55 дисертації), а також розкрити генезу формування законодавства України про фінансовий моніторинг політично значущих осіб, із виділенням її особливостей та окресленням стратегічних перспектив (с. 74-75 дисертації).

У розділі 2 *«Механізм фінансового моніторингу політично значущих осіб та правова характеристика його складових»* наведено системний аналіз принципів фінансового моніторингу політично значущих осіб, системи його суб'єктів та характеристика процедурного аспекту. Дисертанткою формується авторський понятійний апарат – «фінансовий моніторинг політично значущих осіб», «політичні діячі», «принципи фінансового моніторингу політично значущих осіб», «суб'єкти фінансового моніторингу політично значущих осіб», «інструменти фінансового моніторингу політично

значущих осіб» тощо. Аналізуючи елементи механізму відповідного інструменту протидії корупції, дисертанткою визначається та детально аналізується особливість його принципів, із поділом їх на дві групи – загальні та спеціальні й обґрунтуванням важливості ролі і значення останніх у формуванні унікальності ресурсу відповідного різновиду фінансового моніторингу (с. 92 дисертації). Авторкою обґрунтовується існування системи суб'єктів фінансового контролю політично значущих осіб й, із урахуванням цільової адресної спрямованості їх діяльності, пропонується їх поділ на групи, аналізуються зв'язки між ними та інші системоутворюючі властивості (с. 108 - 109 дисертації), що дозволяє виокремити проблемні питання у діяльності кожного із них та всієї їх системи. У дисертації виокремлюються особливості процедурного аспекту фінансового моніторингу політично значущих осіб (с. 118 - 119 дисертації), які й дозволяють використовувати його в якості інструменту протидії корупції, із цільовим акцентом на особливу групу осіб, якими є політично значущі особи.

Розділ 3 «Основні напрямки удосконалення фінансового моніторингу політично значущих осіб як інструменту протидії корупції» висвітлює зарубіжний досвід нормативно-правового регулювання фінансового моніторингу політично значущих осіб та виявлення векторів його запозичення для України, а також основні напрямки вдосконалення фінансового моніторингу політично значущих осіб в Україні. Особливу увагу авторкою приділено узагальненню та виокремленню ймовірних шляхів запозичення позитивних законодавчих та правозастосовичих тематичних практик зарубіжних країн, здійснивши аналіз досвіду декількох країн з різних правових сімей. До вибору країн для аналізу прикладу практики законотворення та правозастосування дисертантка підходила, із урахуванням євроінтеграційного вектору розвитку України як одного із пріоритетних напрямків сучасного етапу державотворення та правотворення, партнерських відносин з іншими країнами та особливостей сфери суспільних відносин, що досліджується (с. 147 – 148 дисертації). Запропоновані шляхи вдосконалення

дисертантка сформулювала, із умовним виокремленням основних векторів їх реалізації, обґрунтувавши висновок про те, що шляхи вдосконалення доцільно розглядати у поділі на: науковий, нормотворчий та освітній «блоки» (с. 148 – 152 дисертації).

Кожен розділ дослідження і дисертаційне дослідження в цілому завершуються *висновками*, із узагальненнями основних результатів роботи, обґрунтуванням позиції дисертантки, формулюванням пропозицій та рекомендацій. Висновки до розділів та висновки роботи в цілому характеризуються логічністю, обґрунтованістю, високим рівнем достовірності та релевантністю резюмованим положенням дисертації, задекларованим у вступі завданнями і меті роботи.

Список використаних джерел формують 191 джерело, серед яких наукові праці вітчизняних та іноземних авторів, джерела в національних та іноземних виданнях, нормативно-правові акти, матеріали з електронних ресурсів тощо. За текстом роботи є посилання на відповідні джерела та відсутнє привласнення дисертанткою результатів досліджень інших авторів, що відповідає вимогам чинного законодавства про дотримання положень авторського права, відсутність порушень академічної доброчесності.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації на практиці. В сучасних умовах державотворчих та правотворчих процесів, реформаційних змін, зумовлених, в т.ч. й практичною реалізацією новаційних векторів внутрішньої та зовнішньої політики України, визначення нових напрямків розвитку вітчизняної правової науки, активізації нормопроектної та нормотворчої діяльності, із імплементацією у національну систему європейських та міжнародних правових стандартів регулювання суспільних відносин, в т.ч. й у сфері протидії корупції, використання результатів дисертаційного дослідження Франковської С.А. є вкрай актуальним і потрібним. Сформульовані у дисертаційному дослідженні пропозиції та рекомендації мають вагому теоретичну та практичну цінність й можуть бути використані як основа для подальшого наукового вивчення

правового аспекту фінансового моніторингу політично значущих осіб як інструменту протидії корупції, у нормопроектній та нормотворчій діяльності для вдосконалення нормативно-правових засад його використання, підвищення ефективності практичного застосування, а також в освітньому процесі для різних адресних груп осіб. Отримані результати дисертаційного дослідження Франковської С.А. можна використовувати у діяльності органів державної влади, правоохоронних органів, органів місцевого самоврядування, інституцій громадянського суспільства тощо.

Зауваження щодо оформлення і змісту дисертації, запитання до здобувачки.

1. Аналізуючи у підрозділі 1.3 дисертації законодавство про фінансовий моніторинг політично значущих осіб, дисертантка цілком слушно приділяє увагу аналізу Директив ЄС, обґрунтовуючи важливість їх ролі і значення в унормуванні засад використання відповідного інструменту протидії корупції стосовно зазначеної категорії осіб. Втім хотілося б уточнити позицію дисертантки стосовно новітньої тенденції у нормотворчості ЄС стосовно переходу від численних Директив ЄС до «єдиного регламенту» і у зв'язку із цим узгодженості авторської позиції стосовно пріоритетних напрямків вдосконалення засад використання фінансового моніторингу політично значущих осіб як інструменту протидії корупції у національному законодавстві України із підходом до впровадження принципу «єдиного вікна» у нормотворчості ЄС саме стосовно відповідного різновиду фінансового моніторингу.

2. Дисертанткою у розділі 2 дисертації досліджено механізм фінансового моніторингу політично значущих осіб, виокремлено принципи, систему суб'єктів, процесуальний елемент, проаналізовано кожен із них, запропоновано авторські дефініції, класифікаційні поділи, сформульовано рекомендації щодо вдосконалення засад їх використання. Водночас, авторка не присвятила увагу меті, завданням відповідного механізму, які також можна розглядати в якості таких елементів, і які впливають на формування

механізму відповідного моніторингу в цілому. Доцільним вбачається уточнення позиції дисертантки з цього питання під час публічного захисту й обґрунтування саме авторського підходу, запропонованого у роботі.

3. Обґрунтовуючи «безстроковість» як властивість фінансового моніторингу політично значущих осіб як інструменту протидії корупції, її вплив на формування унікального ресурсу відповідного різновиду фінансового моніторингу, дисертантка зазначає, що ця ознака зберігається і стосовно «екс-політично значущих осіб», із чим варто погодитися. Втім доцільно обґрунтувати потребу збереження відповідної властивості фінансового моніторингу стосовно «членів сім'ї», «близьких осіб», «інших пов'язаних осіб» політично значущих осіб у разі, коли останні набувають статусу «екс-політично значущі особи». Чи не формуються у такому разі засади дискримінації саме стосовно цих осіб (наприклад, дружини екс-Президента України, дитини екс-міністра ...)?

Проте зазначені зауваження не впливають на загальне позитивне враження від дисертації Франковської С.А. і не знижують її наукової та практичної значущості.

Відсутність порушень академічної доброчесності. Під час вивчення дисертаційного дослідження та наукових публікацій дисертантки фактів порушень академічної доброчесності не виявлено. Дисертація Франковської С.А. є оригінальною та самостійною науковою працею.

ВИСНОВОК

про відповідність дисертації встановленим вимогам

Дисертація Франковської Світлани Андріївни на тему «Фінансовий моніторинг політично значущих осіб як інструмент протидії корупції: правовий аспект», подана на здобуття ступеня доктора філософії, є завершеною науковою працею, виконаною особисто здобувачкою на належному науково-теоретичному рівні. Структурні елементи дослідження скомпоновано коректно та розміщено у логічній послідовності, всі положення у роботі викладено науковою мовою лаконічно, професійно і

грамотно. Дисертанткою досягнуто сформульовану у вступі роботи мету та виконано всі завдання.

Під час підготовки дослідження дисертанткою отримано нові науково обґрунтовані результати, запропоновано нове вирішення наукового завдання, що полягає у комплексному аналізі правового аспекту фінансового моніторингу політично значущих осіб як інструменту протидії корупції, визначенні перспектив вдосконалення використання його ресурсу. Дисертацію виконано та оформлено із дотриманням встановлених у чинному законодавстві вимог щодо такого виду наукових робіт. Основні положення дослідження відображено у 9 опублікованих дисертанткою працях.

За своїм змістом дослідження відповідає спеціальності 081 «Право» у галузі знань 08 «Право», а також вимогам, які закріплені у Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 травня 2024 року № 507) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами і доповненнями від 03 травня 2024 року № 507), а його авторка – Франковська Світлана Андріївна – заслуговує на присудження їй ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» зі спеціальності 081 «Право».

Офіційний опонент:

доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри
публічного та приватного права
Університету митної справи та фінансів

Свєн ЛЕГЕЗА

Корнієнко Т.В.

Л.В. Лєгєза

